

L'INTRANSIGENT

Val 10 cènts.

PERIÒDIC NACIONALISTA DE JOVENTUTS

(ADHERIT A LA "UNIO CATALANISTA")

BARCELONA
8 Setembre 1918

La trista data

Fa 204 anys que Catalunya quèia vençuda als peus del butxí Felip V. Dia de records, per tots els catalans qu'estimïn a la seva terra, és aquest.

L'INTRANSIGENT dedica per tal motiu, el seu extraordinari, a la memòria dels morts que amb el Conseller en Cap, Rafel Casanova, guiats per la sagrada bandera de Santa Eulària, preferiren morir lliures, que viure esclaus.

Sembla que per fi s'apropa l'aurora de la nostra llibertat Nacional. Aquesta guerra mundial té d'ésser, si's vol que sigui l'última, el triomf de totes les nacions oprimides pels estats imperialistes, xorcs i decadents.

Es precis, no obstant, que les ge-

neracions d'esclaus, pel que pugui convenir, estiguin a punt de rompre les cadenes per sí sols i convertir-se en generacions d'hèrois o en muntanyes de morts.

La llibertat de Catalunya bé val la vida d'alguns milers de catalans. És més; una Bèlgica martir, i Catalunya és la Bèlgica del 714, sempre trobarà al seu costat una França Immortal i una Itàlia Generosa. I en terres de l'Amèrica, on la llibertat il·lumina al món, la veu d'aquest gran ciutadà de l'Univers, la veu del gran Wilson, tornarà a ressonar vibrant afirmant la llibertat dels pobles a decidir lliurement dels seus destins; i allavors Catalunya, per dret propi, ascendirà al cim dels pobles lliures.

LA REDACCIÓ

La memòria dels pobles

Un veritable calvari passà Catalunya per a no perdre la seva llibertat i per a servir en la vida social fesomia i personalitat catalanes. Guerres seguides i descatalanització progressiva conduïren al nostre poble a l'any malestruc de 1714. Aquell 11 de setembre serà per sempre més una esgarriosa recordança.

Barcelona arrasada, el terror emporbit, la pàtria vençuda, la vida nacional esclavitzada, el poble esmortuït, arreu rojors de sang i de foc i negrors de dol i de mort, i per damunt de tot l'oprobri i terrible *Finis* que, amb quart i ajuda, cregueren haver grabat al front de la nostra nació un rei i un poble de la mateixa qualitat biològica i social.

Els vers fills de Catalunya dels temps nostres, malgrat que no hagin presenciats aquell aplanador daltabaix del nostre poble, el veuen, el toquen i el senten com si la llur vida hagués durada les centúries xvi, xvii i xviii. Si els homes tenen la vida curta els pobles la tenen ben llarga, i el poble català d'ara com a personalitat nacional, és el poble de tots els temps.

Que ara hi sien uns i demà uns altres a les realitats del present, l'organisme nacional hi és sempre, i per això grans deses i tragèdies del passat són perdurables a l'esperit nacional. Els vers catalans en són element de l'esperit nacional, i és clar que en senten tot el passat com a fet de memòria propi, car el passat no s'esborra pas de la memòria de la nacionalitat.

Per la via del sentimentalisme ridícol no's va en lloc. Fins crec que el més element de descatalanització ha sigut sempre aqueixa proïja per a esborrar de la consciència nacional tot lo que al nostre poble pot determinar-li sentiments normals i dignes, sentiments de vida plena, sentiments de amor o d'aversion que cal afirmar esbategant potents dels organismes no tarats per la degeneració ni per la decadència.

Aqueixos sentiments no són pas vulgars són grans sentiments. Lo verament vulgar és no volguer saber res de res, és oblidar-ho tot, i no conèixer ni el bé ni el mal, és parlar amb indiferència que fa fredat d'un passat gloriós, i no reaccionar ni sentir-se comoses pels drames de la nostra història; lo verament vulgar és no tenir-ne de sentiments, car és ben cert que l'amor esquifit, que no impulsa a la

La primera corona

EMPRESONATS, el dia 11 de setembre de 1901 al portar la primera corona a l'estàtua del darrer Conseller en cap Rafel Casanova:

Lluís Alamàn, Ricard Giralt, Lluís Marsans, J. Bas, Francesc Corbella, Xavier Zengotia, Josep Diadiu, Josep Soronellas, Jaume Arquer, Andreu Ferrer, Josep Bas, Alfons Ribé, Jaume Casanovas, M. Balmas, Francesc Viñals, Ricard Coll i Serra, Ramón Rius, Rafel Arenas, Enric Rafel i Surell, Jaume Aymar Ayala, Francesc Llach, Joan Casellas, Joaquim Horta, Josep Horta, Joaquim Sot, Joan Bta. Fonta, Manel Ribes i Cois, Tomàs Solé, Josep M.ª Folch i Torres.

No us teniu de contentar en llegir nostre periòdic, sino que teniu de comprar-lo i propagar-lo si voleu que tingui vida i defensi els drets de Catalunya.

Com a prova de tolerància i bona germanor nacionalista es publiquen els articles firmats sense cap modificació, però això no vol dir que compartim el criteri d'alguns d'ells.

acció profitosa, ni és amor, ni és un sentiment normal, no passa d'una follia d'esperits desequilibrats, o d'una trassa per a dissimular egoïsmes insaciabls.

El present no és més que una anella de la cadena de la vida, anella reblada amb les anelles del passat i amb les de l'esdevenir. Perque hi ha hagut passat, hi ha present, hi haurà pervindre. El present, per a que sia positiu, ha d'ésser conscient, i per a que ho sigui cal als pobles que coneguin i sentin tota la vida nacional; el passat ho és vida nacional i cal coneixe'l i sentir-lo.

Els que no coneixen, o no senten, o estrafan el passat, són catalans perque han nascut a Catalunya, no són, però, elements normals de la nostra constitució nacional.

N'hi han que no sols volen passar per catalans, sinó que fins se creuen aimants de Catalunya, i fins catalanistes, i són predicadors de suavitats malaltiques i fins condemnadors dels grans sentiments patriòtics; més uns escriuen en castellà, altres atenen abans que res el negoci personal; altres cerquen profits polítics, i tot són més ELLS que catalans, que fills de Catalunya, que homes elements d'una col·lectivitat.

Per això a mi em passa que considero més denigrant per a la nostra Catalunya el comportament d'aquells egoïstes conscients que són destorb i impediment de la renaixença de la Patria, que malgrat ells SERÀ, que no pas l'atuidor espectacle de la Catalunya vençuda de 1714. Si llavors el nostre cos nacional s'escolava i moria després de lluitar com a brau, és perque era, existia, vivia; mes els que ara solen gastar el nostre reviu, no són, no existeixen, no viuen com a catalans sinó com a MICROBIS dels organismes nacionals.

Els sentiments de la vida normal no són mai sentiments dolents, d'arran de terra; són sempre sentiments borts i enlairats.

Faig l'apologia de sentiments normals, del ver amor, que és amor i desamor tot d'un cop, amor per a tot lo que sia benefactor per a la nostra Catalunya, desamor i aversió per a tot el que atenti a la integritat de la nostra vida nacional. I afirmo que l'amor que no és d'aquesta mena és amor malaltís, és amor de flor de terra, és sentiment de petiteses i de dolentes cobejances, és el ver sentiment de la malaltia, car és perjudicial per a la vida.

Declarem-ho: cal que Catalunya tinga força memòria per a que's senti moguda pels sentiments normals i dignes que esbateguen a la vida plena dels pobles conscients, dels pobles forts, dels pobles que s'estimen la vida i lluiten contra tot lo que pretén desnacionalitzar-los.

Això és vida, això és bondat, això és amor.

D. MARTÍ i JULIÀ

Dels articles firmats en són responsables llurs autors.

Catalunya persistirà?

VEUS-AQUÍ el problema; certament, per a persistir, ella necessita el acoblament de dues causes: la coexistència de forces materials acumulades per herència, per seleccions, no destorbades per barrees, híbrides i anorreadores de voluntat progressives, i la purificació, si aixís pot dir-se, de l'intel·lecte individual, l'agermanament de totes les forces psíquiques d'un poble envers un camí voluntariament escollit i un impuls delirós de tota una generació per empènyer a la vinenta, enllà, al camí del progrés, de l'estudi, de la ciència i de l'art i l'adquisició per tot un poble del que hi ha més avant de lo que ara es veu.

Se necessiten que d'un poble surtin espurnes d'ideologia sublim que fassin dar un pas enllà a la ciència, al progrés; allavors Catalunya tindrà dret, s'haurà guanyat un lloc, al costat dels pobles progressius i persistirà.

Ja comptem amb la raça i la selecció fins ara; repassem l'ordre històric i veurem clarament en nostre poble la raça primitiva que'l formà, els estigmes clàssics no han desaparegut, arreu se veu la raça osca, els tipus encare vivents, regulars i barbres rodones que desde Arlés a València, deixen efigies que semblen ressortints d'antigues medalles romanes.

Coexisteixen en determinats pobles, per no dir comarques, tipus de les poblacions posteriors que amb la primitiva s'han barrejat, causes d'ordre psíquic han fet que coexisteixin i formin un lloc uniforme; se reconeix el semblant, el perfil, els ulls, el casi conjunt dels pobles focis de la costa de Tarragona, les clapes de l'empelt d'òric i àtic de l'Ampurdà, Rosselló, Provença. I a ponent, clapes no tant unificades de celtes i euskars; i escampats, sols se veuen mostres de les grans invasions ulteriors que foren de pas casi a nostra terra, com foren els pobles nòrdics, kamites i semites, veient-se sos estigmes barbres encare amb tendència clara a la supressió, com a gent d'altre època, que no han d'ésser, doncs, no serveixen per a fonament ni matèria de la darrera raça que s'està formant, la que esdevindrà verament civilitzada.

Si volem pesar en la balança del progrés humà, en les seleccions socials que's formen, comptant amb bona ascendència, amb pocs estigmes híbrits, amb aqueixa base precisa, sols ens cal voluntat per aixecar el nivell de l'intel·lecte, l'art i la ciència seràn els àrbitres moderns, les causes determinants de la necessitat de persistència i dominació d'un poble, per son estudi intensiu devem regenerar la nostra raça aclaparada després de tres segles de dominació d'altres races més atàviques.

Fa uns anys que els cervells de nostre poble acaparen coneixements, experiències i estudis, ara s'inicia ja el primer reffloriment, cal sobretot, pri-

mer que tot, que nostres fills puguin ser posseïdors de l'art i la ciència universal, cal precisament que la fassin avançar, el coneixement esdevindrà gran, més gran encara, cada dia amb noves falanges que estudiïn sempre, que donguin a la ciència i a l'art la importància dels déus, i aixís serà nostre poble posseïdor de llibertat i capaç de persistir i no anorrear-se per mai més.

Doncs, com diu lo filosof, el que l'home o el poble fa, el dit del destí ho escriu i res; ni oracions, ni llàgrimes, ni la sang vessada, ni el foc, pot esborrar-ho ja mai més; cal, doncs, que lo que es fassi sigui positiu.

Catalans, si volem persistir, perdurar i ésser, devem tots estudiar i posar l'art i la ciència dalt dels altars.

SOLE I PLÀ

President de la Unió Catalanista

Nacionalisme Radical

NOSTRE nacionalisme és radicalment intransigent; a nosaltres que no'ns vinguin amb un migrat nacionalisme econòmic que té d'enriquir a Catalunya ni molt menys amb el conte xinenc de l'Espanya gran. Creiem que l'ideal de lliberar un poble és quelcom més important que enriquir-lo consentint, a canvi d'això, que li sigui imposada una llengua, uns drets i unes costums exòtiques.

Perxò som reconsagrais, perxò som els de sempre; som els que no estem per romansos, som els del visqui allò i el mori allò altre.

Un cop dit això, sols ens resta afegir que no estem per autonomies, més o menys fuleres, per avinences, ni per federacions. Tot el que no sigui reconèixer la Nacionalitat Catalana és perdre el temps. Tot el que no sigui dir-se: «Catalans, sou lliures! Feu el que us dongui la gana, que nosaltres, a casa nostra, prou feina tenim»; creiem que no és res més que pendre'ns el pel.

I com que creiem que allà dalt això no'ns ho diràn mai, tindriem de mirar de guanyar-ho nosaltres mateixos del modo que sigués. Treballem, doncs, tots a l'hora, perque aquest somni daurat sigui un fet; perque, a no tardar, Catalunya sigui, com de dret li pertoca, una Pàtria redimida.

RUENSA

Aragó i el 11 de setembre

COMPTADES són les planes de la història de Catalunya que deixen de parlar de qualque intervenció aragonesa en els afers transcendents de la vida catalana. Lo propi podem dir dels catalans envers a l'Aragó.

No busquem, ara, una intervenció o col·laboració forçosa per a pendre part en l'obra dels catalans, no; prou marcada i definida resten llurs històries d'abdós pobles que saberen anar sempre plegats i saberen respectar-se mutuament, ses lleis i costums no obren ¡mai! en sentit burocràtic i central.

Això fou la grandesa de la Confederació catalano-aragonesa que tant ha donat de parlar als historiadors antics i moderns.

Nosaltres, els nacionalistes aragonesos que no hem claudicat un sol moment del principi mental de nostre poble com tampoc hem tingut mai l'equívoc que la major part dels nostres germans han mantingut i en l'actualitat encare mantenen, sentiem veritable recança no gaudir d'un estament o organisme que'ns pogués aplegar a tots aqueixos elements dispersos del aragonisme actual i dugués nostra veu de representació en els actes, com és la data present que tant encubreix als catalans com a nosaltres mateixos llevat d'aquell entusiasme particular que oferiem personalment. Enguany no succeirà aixís, sabrem correspondre tal com la llei ordena i mana.

En aquesta data memorable que tots plegats avui anem a commemorar, perque incumbeix lo mateix a vosaltres catalans, que a nosaltres aragonesos, se redreça l'esperit iber d'independència profon en les muntanyes de nostra terra i en les costes cantàbriques per els nostres germans navarros. Es la lluita del passat que ens recorda lo nostre. Es el sacrilegi de nostres institucions que foren trepitjades per les turbes castellanes ¡sempre! malfactores de les nostres riqueses jurídiques.

El poble aragonés, fins a la data present, restaba mut d'abans aquest afer de reivindicació nacionalista, mes ara s'ha fet càrrec del valor ideològic del mateix, i es recorda que al costat dels martres i heroics catalans jaçava també, mort, el gran Villarroel de naixença aragonesa, que tan brillantment defensà l'independència dels catalans.

Per unanimitat, la Unió Regionalista Aragonesa, d'aquesta capital, va acordar fer ofrena d'un ram de roure, troç de l'arbre de Lobarbe, a n'aquells martres del 1714 que saberen defensar l'independència catalana, com aixís mateix puc adelantar als llegidors de L'INTRANSIGENT que no solsament això, sinó que nostra entitat ha demanat a l'Unió Catalanista, li reservi un lloc per a pendre part a l'acte de major importància que es dediqui als martres del 1714.

GASPAR TORRENTE

De l'Unió Regionalista Aragonesa

Catalans, feu-vos socis de la

Associació Catalana de Beneficència

(Adherida a la Unió Catalanista)

té per finalitat socórrer a empresonats catalans, i, en cas convenient o necessari a llurs famílies.

Quota 50 cèntims

Recordem

Als braus catalans de 1714...! ¡Al heroi qui caigué ferit abraçant la Bandera de Santa Eulària! A tots els qui llur vida hi deixaren en l'assetge, i els qui en perill estaren de perdre-la lluitant, sens defallir, en defensa de les sagrades llibertats de nostra gloriosa Pàtria.

A tots ells, avui, com cada any, glorifiquem omplint de llorers i garlandes de flors amb la cinta de les quatre barres, el bronze representatiu d'aquella tràgica i terrible epopeia, significada en el relleu del Conseller en Cap, En Rafel Casanova.

Aneu a veure-la, catalans, aneu-hi, i honrèu-vos descobrint-vos el cap, al ser al davant d'aquella estàtua; i per ésser aixecada en el lloc on ell caigué ferit de mort per una de les tantes bales que tiraren allavors els enemics de Catalunya.

Catalans, lluitem sense repòs que el lluitar és viure, és força i energia, és digne d'una raça com la nostra, i procurem tothom que els petits i els grans i les generacions vinents, coneguin i estimin a sa Història, Bandera i Pàtria Catalanes.

I així complirem un deure sagrat envers ella, sent dignes nets de nostres predecessors, quins, a sobre de llurs immortals llorers, fa molts anys que hi fan lo rejoin etern, mentres nosaltres lluitem per recobrar lo perdut; doncs volem ser lo que abans erem, el que tenim dret a ésser.

C. D'ALEMANY

En el Congrés de la Pau futura deu revisar-se el tractat d'Utrecht.

Del meu empresonament

Ara fa dos anys, el 11 de setembre de 1916, portats per l'entusiasme, varem organitzar el «Grop Català La Barricada».

Formavem part d'ells els nacionalistes Baraf, Carulla, Ruensa, Erra, Latorra (J.), Sánchez, Assens, Triadó i Brull.

Entre tots, varem costejar un manifest i un ramell als Martres del 1714.

La vetlla del 10 de setembre ens dirigirem al Gran Teatre Espanyol, on es cel·lebrava una Festa Patriòtica organitzada per la Joventut «La Tralla» del Casal Catalanista del districte II. Era allavors President en B. Balagué.

Sots la direcció de l'actor dramàtic en Farrerons, es representà «Un Quefe de la Coronela» i «Mestre Ologuer».

Després de la festa, que resultà un èxit, ens dirigirem pel carrer Nou cap a la Rambla.

Anavem tots en manifestació cap al monument d'en Rafel Casanova.

Després de varies càrregues policiaques arribàrem a la Ronda de Sant

Pere, lloc de l'estàtua del Gran Conseller, entre visques a Catalunya i a baix això i allò altre... varem ser detinguts...

Portats al quarteret del carrer de Ortigosa, ja hi vàrem trobar, esperant torn, un jove nomenat Fernández; al cap de pocs moments en va arribar un altre, en J. Blanc, acompanyat d'un senyor bravo, molt *bravo*, junt amb set o vuit agents.

Uns senyors, que per cert de senyors no'n tenien res, ens preguntaren, amb el llenguatge d'en Belmonte:

—¿Cómo se llama V.?

Un de nosaltres contestà:

—Josep Fernández i Puig.

—¿Y V.?—dirigint-se a mí.

—Domènec Latorre i Solé.

—¿Qué es eso de Domènec?

—Domingo, en castellà, però en català és Domènec.

Després, el *bravo* póli, preguntà a l'altre company, amb orgull:

—Y V. ¿cómo se llama?

—Jaume Blanc i Benet.

—V. se, llama Jaime. —Replicà el policia *bravo*.

—Me dic Jaume—repetí ell—me dic Jaume Blanc i Benet, si no li sab greu.

—M... (aquí una imprecació impublicable). *Basta; todos al calabozo*.

Varem estar incomunicats al calabozo, esquerós a més no poguer, desde les dues de la vetlla fins a les deu del matí del 11, que tinguérem l'alegria de veure un català, un amic meu; en Francesc Palà i Xaubet. Després d'això vàrem tornar a estar incomunicats fins que vingueren els senyors Albert Bastardas, V. Ballester i el Doctor Girona.

A les cinc de la tarda ens traslladaren en carretel·la a la Capitania General. Allí vàrem ésser interrogats per varis oficials d'estat major; entretant ens enteràren que abaix a la porta hi havia una senyora que molestava a *todo el mundo* dient que volia saber notícies, a la *fuerza*, dels detinguts. Era aquesta, Na Dolors Busquets de Palà.

Després vingué a encoratjar-nos el diputat per Catalunya, en Joan Ferrer i Vidal; totseguit rebèrem la visita dels benivolguts companys F. Roig, F. Castellà i Bastit, que ens enteràren que havian anat a la delegació, al Palau de Justícia i al *Consuat d'Espanya* negant-los per tot arreu la nostra existència.

A la vetlla eram traslladats per quatre guàrdies civils al Palau de la «Modelo».

Al dia següent varem rebre la visita d'en Amadeo Peig, en Rovira, de *Metralla*, Albert Bastardas, A. San-salvador, el venerable mestre D. Martí i Julià, F. Cambó, P. Corominas, Ramón Bonet, Mitjavila, Palà, Badia, Casas, famílies Guimó, Palà, Badia, Casas, el professor E. Asenci, senyors Camell, Brunet i el farmacèutic S. Balcells.

Sortirem al cap de vuit dies i al ser al carrer tinguérem l'alegria de trobar-nos amb una gran generació d'amics i patriotes que ens estaven esperant. La primera sorpresa va ésser rebre

una toia, amb una llaçada catalana, de mans de la Presidenta del Grop Feminal, Na Maria Forcada.

Amb les nostres famílies, amics i representants d'entitats nacionalistes ens dirigírem al monument d'en Casanova, depositant-hi l'agradable ofrena de les damiselles del Grop Feminal; d'allí varem anar al Casal Catalanista del districte II, ahont es cel·lebrà un vermut d'honor, que nosaltres acceptàrem dient que era solament de germanor sots la presidència del Sr. President del Casal en Pere Manen.

Acabà l'acte amb el cant d'«Els Segadors.»

Avui, després de dos anys, repetixo mes corals mercès a tots els que per nosaltres treballaren.

I, als joves nacionalistes, els dic: Que no han de tenir por d'anar reixes endins, perquè no és cap vergonya, si que demostrarem als enemics de Catalunya, que no estem per brocs; que volem ésser catalans; catalans i res més...

D. LATORRE I SOLÉ

El tractat d'Utrecht fou el fossar de nostres llibertats. Per justícia volem la revisió.

Onze de setembre

Enguany la festa patriòtica deu ésser i serà forçosament, acte grandios d'afirmació nacionalista, assenyada manifestació de nostra voluntat de viure plenament la pròpia i particular manera d'ésser.

Catalunya, es manifestarà serena i magestuosa, amb tota la fortitut de poble conscient mereixedor de llibertat. Catalunya, amb totes les valors nacionalistes tant sols li manca per ascendir a nació l'esforç de voler en els catalans, la voluntat de la Catalunya conscient.

Aquest any el 11 de setembre tindrà més alta valor. Més que protesta per antiga expoliació de les llibertats serà l'afirmació ferma i seriosa del dret a viure que furga la consciència catalana; serà l'adhesió entusiasta de la Catalunya conscient a la Societat de Nacions bellament mostrada pel President Wilson; serà la joia per l'Islandia lliberada, la Et-xeco-Slovàquia reconeguda i la Polònia garantida; serà el crit de coratge per les Lituània, Islàndia, Armènia, Finlàndia i demés nacionalitats en martiri de lliberació; serà el fervor, el coratge, la fortitut amb que Catalunya espera justícia.

Tot això té d'ésser el 11 de setembre d'enguany en que la Victòria va de companya amb el Dret i la Justícia i, serà talment havem dit, grandios i entenimentat, digne i assenyat com cal a la noblesa i honor de Catalunya.

VETLLADA NECROLOGICA

Organitzada per la secció permanent de propaganda del Centre Autonomista de Dependents del C. i de la I., i coincidint amb la pèrdua de les llibertats de Catalunya, es cel·lebrarà una vetllada, el proper-vinent dia 10, a la memòria dels fills il·lustres de Catalunya, N'Enric Prat de la Riba i Domènec Martí i Julià.

De un i altre s'inauguraràn dos notables retrats.

GRAN FUNCIO PATRIOTICA

¡Nacionalistes!

Feu tots acte de presència a la festa Teatral patriòtica, que sots la direcció del eminent actor En Jaume Borràs, tindrà lloc la vetlla del 11 de setembre en el Teatre Espanyol, ben agradablement facilitat per l'empresari Sr. Blasco.

Heus aquí el programa de la festa: *Jordi Erín*, Lectura de poesies, *¡Via fora, lladres!*, *Mestre Ologuer*.

Finalitzant tan patriòtics actes Nacionalistes amb les atraccions de costum a tals festes, i, representant-se una segona part a la sortida, amb obsequi als Nacionalistes Radicals que no haguesin quedat prou satisfets.

Per localitats:

Centre Autonomista de Dependents del C. i de la I., Centre Nacionalista Català i Ateneu Autonomista del Districte VI.

Totes les nacions tenen d'esdevenir independents. Catalunya és una Nació.

Entre les entitats que aniràn a fer homenatge al darrer Conseller en cap Rafel Casanova hi figuren el Centre Nacionalista Català, la Joventut «L'Avançada», el nostre periòdic L'INTRANSIGENT, el Casal Nacionalista Martinenc i la Joventut «Els Nets dels Almogàvers». Aquesta també lliurarà tribut als martres anònims, anant al Fossar de les Moreres a portar-hi una corona, a quin acte convida a tots els bons catalans.

L'acte serà a la nit del dia 10.

GLOSA

DOS MARBRES

...i diu el marbre negre : **EXPLICANT: DECLARANT: I: PROTESTANT: ALS: PRESENTS: I: DONEN: TESTIMONI: ALS: VENIDERS: DE: QUE: HAN: EXECUTAT: LES: ULTIMES: EXHORTACIONS: I: ESFORÇOS: PROTESTANT: DE: TOTS: ELS: MALS: RUINES: I: DESOLACIONS: QUE: SOBREVINGUESSIN: A: NOSTRA: COMUNA: I: AFLIGIDA: PATRIA: I: EXTERMINI: DE: TOTS: ELS: HONORS: I: PRIVILEGIS: QUEDANT: ESCLAUS:...**

Més al costat del marbre negre hi ha el marbre blanc; i en el marbre blanc, la Estrella Solitària...

L'any està en blanc també...

Quan se gravarà? Qui sab.

Potser a hores d'ara en els camps de la roja Europa se està forjant el burí immaterial que té d'afegir en el llibre d'or de l'Història, en el futur Còdic de la Societat de les Nacions, un nom més; Catalunya.

MARIUS

Compren cada setmana

L'Intransigent

Periòdic setmanal de Joventuts

Redacció i Administració

Canuda, 14, 1.ª - Barcelona

Literàries

ELS NOSTRES MARTRES

11 de Setembre de 1714

Fou un onze memorable, una data escrita amb sang de patricis que lluitaren per les nostres llibertats; per això sempre a la tomba d'aquells martres catalans una llàgrima de pena dels ulls nostres hi caurà.

Fèia por la soldadesca fent la feina dels alarbs, profanant a tot un poble, destruint viles i camps amb l'escàndol i el pillatge més odiós i repugnant.

I bejada Catalunya, i escarnida a cada pas sota el jou insoportable de les urpes d'un tirà, i veient entorn misèria, i sentiu arreu la fam que s'endúia i que fonia les grandeses del passat, no volgué aquell esclavatge del afront més infamant, i amb la set de deslliurança reuinyir per totes parts aquell crit de ¡Via Fòra! que era el crit d'un poble esclau, i lluità amb la fè de pàtria i donar la seva sang, ¡que no fuig de sacrificis el que neix ben català!

Curullades les muralles i apretats per els portals, els valents llençaven ferro venjador d'infàmes grans, despreciant les seves vides per les ànsies del lluitar, i deixant el lloc de glòria ple de dol i ple de sang, entre una muntanya horrible de mil cossos destruïts.

No perdien el coratge veient caure tants germans; ressiestien, s'esforçaven i els feia potent el braç el desitg de trocejar-les les argolles del esclau, que el duria nova vida les preuades llibertats, ¡venerada la memòria d'aquells martres catalans!

Mentres tot això passava,

mentre es veia als baluards del Portal Nou acabar-se la vida del últim brau, a la Cort, al Bon Retiro, començaven els saraus d'aquelles nits de disbauxa, d'asqueroses bacanals que el rey Felip cel·lebrava casi be sense descans, i entre aquella concurrència que voltava pel palau brillant d'or i pedreries, dominava arreu el baf de passions abominables, del orgull desenfrenat, de l'embrutiment i l'odi que mostrava repugnant la miçaga vanitosa d'aquell rei degenerat, i es que aquella gran orgia, l'escàndol d'aquell sarau era l'udol de l'infàmia, l'escarni dels catalans, era l'insult i el despreci d'un poble valent i gran, i era la bafa escupida sobre la sang d'aquells braus que la pàtria catalana mai deixarà de plorar.

PEP DE LA TRALLA

A POLONIA

Si regnares un jorn com sobirana i de la pàtria triomfant l'emblema ostentares arreu com a hermós símbol que deslliurà amb braó homes i terra.

Hora es ja ¡Oh Polònia! que despertis, hora es ja de mostrar-te ben serena i al indigne opresor que t'endogala aixecar amb tos clams santa protesta.

Que ta veu vigorosa sigui un himne als temps de llibertat i de grandesa, aquells que als teus avis admiraren, aquells en que't vegeres rica i plena.

I hermosament superba, resplendent, si el dret a serne lliure se't denega, enlairs ta bandera tremolanta.

¡Es ja temps de que acabi l'esclavatge, que el sol sa llibertat radiant avença i els pobles fins de ser-ho son indignes si suporten pacífics llurs cadenes!

CASSIMIR GIRALT

Unió Catalanista

CASAL NACIONALISTA MARTINENC

Tal com estava anunciat se celebraren el passat diumenge en la gran pista d'aquest Casal, els festivals amb que va commemorar-se el IV aniversari de la Bandera de la Joventut Catalanista "Els Nets dels Almogàvers".

L'audició de sardanes es vegé força animada. La nombrosa concurrència de damiselles, amb llur bellesa característica i son dalit per puntejar donaren més esplendor a la festa.

A la tarda, el Concert que hi donà l'Orfeó Gracienc, va aportar-hi nombrosíssima concurrència. Figuraven en el programa composicions d'autors nacionals i estrangers, de les que s'en tingueren de repetir algunes.

Tant el jove sub-director de l'Orfeó, en Ernest Cervera, qui dirigí el concert, com els choristes varen fer-se mereixedors de grans aplaudiments. Finalitzà el concert amb l'himne nacional "Els Segadors" entre mitg de una entusiasta ovació.

La funció teatral que va celebrar-se al vespre resultà un èxit. Es posà en escena el drama patriòtic, original de Pelai Briz i Frederic Soler, "La Falç". Varen distingir-s'hi tots els que hi prengueren part, especialment la senyoreta Agneta Peris i els senyors Pere Casals, J. Rull, F. Curto, E. Massana, J. Plà, J. Garcia, J. Inglès, J. Solà i algún altre. Posà fi a la vetllada la còmica peça "Als peus de vostè". Foren aplaudits la senyoreta Peris i els senyors Pla, Garcia, Rull i Queralt.

Ecos

Els jaumins aquest any portaran una corona a en Rafel Casanova, tenint en compte, diuen, que va morir abraçat al penó de Santa Eulària.

Molt bé; ens en alegrem, però... ara s'en recorden?

***

El bon amic Blanc va ésser batejat la setmana pasada per segona vegada, per un erro, i per fer les coses depressa: li dèiem Blac.

Què caram, en aquest món tothom s'equivoca. ¿Veritat?

***

S'ens han acostat molts nacionalistes

dient-nos que l'onze de setembre trobaran a faltar en Bravo Punillo, nosaltres els hi hem contestat que ja estàn preparats, per a suplir-lo dignament, uns quants individus molt pràctics també amb el maneig de la sota de bastos.

***

Ens diuen a última hora, que a la Festa Patriòtica del Teatre Espanyol hi haurà, també, una gran audició de sardanes per una renomada Cobla.

Res, serà qüestió que hi anem tots, sense mancar-n'hi ni un.

Per a fer pàtria

Còmpreu el número L'INTRANSIGENT de la setmana que vé.

Publicarà una extensa i detallada informació del onze de setembre, amb tots els incidents i accidents que hagin passat.

¡Nacionalistes, compreu-lo!

***

L'INTRANSIGENT és periòdic de joventuts, això vol dir que és un periòdic de pocs diners.

Hañ sigut molts els que aquesta setmana s'han sotscrit, pero encare són pocs. Feu propaganda, cerqueu amics, porieu anuncis...

Vosaltres mateixos sotscribiu-se, des de 50 cèntims a 50 durós, doneu el que volgueu.

Apa, amics nostres, una empena més i el nostre periòdic té la vida assegurada. I ara que men recordo: no vingueu a cercar exemplars del primer número perquè des del dilluns a la tarda que està agotat.

S'apropa l'hora de la lliberació de les nacions esclaves. Procureu que no us sobti en desconeixement de llegir i escriure en vostre idioma, apreneu-lo i practiqueu-lo amb la família, amics, etc. El sacrifici aquest no és gran.

Correspondència

C. d'A. El publiquem. — J. P., També. — S. M., Queda en cartera. — F. A., Massa fort, però si vol li publicarem, deixi el nom i l'adreça de vostè.

A M., Ja estava el número compost, vagi enviant. — F. F. i M., Queda en cartera. — E. de M., Molt agrats, però... no la podríem conèixer? — A. F. i B., Ja estava el número ple, vagi enviant.

Imp. Gisbert & Vives, Nou de S. Francesc, 22

Joàn Sucarrats

Hospital, 145 i Cera, 4

***

Camiseria i Genres de punt
Confeccions per a senyora
Especialitat en
robes per a recent nascuts

***

La que ven més barato de Catalunya

COMPANYS:

Vestireu amb gust i elegància si vos proveiu a la

**Gran Sastreria
L'Estisora
de ANTONI VILA**

Casa de confiança i bons preus

Es confeccionen, en casos urgents, trajes en SIS HORES

Salmerón, 89.-Barcelona

**Fàbrica de Paraigües
Ombrel·les i Vanos**

J. Cardús

Preus econòmics

Porta-ferrissa, 10 : BARCELONA

La Escala Gran

BISUTERIA

Joan Puig

Casa especial en vendre barato

Sempre Novitats

Salmerón, 56 Gracia